

AVG en Grens Overschrijdend Gedrag (GOG)

De AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming)

De AVG is in mei 2018 van kracht geworden voor elke organisatie die te maken heeft met vastlegging van persoonsgegevens.

Deze nieuwe Europese wet regelt de bescherming van persoonsgegevens. De wet bepaalt wat er allemaal mee mag worden gedaan en hoe deze gegevens moeten worden beschermd.

Anyam verwerkt ook diverse gegevens, denk aan het verzamelen, opslaan, wijzigen, aanvullen of doorsturen van de leden- en/vrijwilligersgegevens.

De AVG geldt voor persoonsgegevens die in een bestand zitten of daarin komen, zoals papieren dossiers. De AVG geldt niet voor een enkele losse handgeschreven aantekening waar toevallig een naam van een persoon in staat.

Anyam registreert van de leden en vrijwilligers die gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de sportieve activiteiten door Anyam georganiseerd, eventueel met medewerking van derden.

Het secretariaat van Anyam registreert en beheert als enig orgaan binnen de vereniging. Indien noodzakelijk worden (bepaalde) gegevens gedeeld met de penningmeester (contributienota's) en de zwemcommissie (zwemdeelnemers).

Derden ontvangen zeer summier naamgegevens bij andere activiteiten. Gegevens van leden die bekend zijn bij de vrijwilligers mogen nooit worden gedeeld met anderen. De administratieve gegevens van de opgezegde leden en vrijwilligers worden na twee jaar uit het leden-/vrijwilligersbestand verwijderd.

Het GOG (Grens Overschrijdend Gedrag)

Het GOG is tegenwoordig een complex en behoorlijk beladen onderwerp geworden, reden voor het bestuur van Anyam om met een beleidsnotitie hier extra aandacht aan te besteden. Dit geldt voor verstandelijk beperkten maar ook vrijwilligers hebben hiermee te maken.

Grensoverschrijdend gedrag vindt plaats op psychologisch, fysiek, seksueel, financieel en materieel vlak. Bewust en onbewust. Het gaat over wat je doet, maar ook over wat je niet doet, zoals te weinig hulp bieden. Het kan vaak te maken hebben met machtsmisbruik.

Er is een risicoanalyse samengevat over wanneer en waar de gelegenheid is grensoverschrijdend gedrag te vertonen en men kwetsbaar is voor seksueel misbruik.

Aandachtspunten voor Anyam zijn:

- het zwembad
- het jaarlijkse uitje en feestpartijen zoals het Winterfeest
- de Avondvierdaagse in Ridderkerk
- sportbijeenkomsten

Hierbij zijn de volgende risicolocaties opgemerkt:

- toiletten
- omkleedruimtes en
- was-/doucheruimtes

Tijdens het jaaruitje, de A4D, sportdag e.d. zijn er veel vrijwilligers aanwezig om de leden en elkaar van toezicht te voorzien.

De belangrijkste activiteit van de vereniging vindt plaats in en om het zwembad. In het zwembad is er genoeg controle door meerdere vrijwilligers, daarbuiten (toilet, kleedruimtes e.d.) moeten altijd 2 vrijwilligers zich bezighouden met 1 of meerdere leden, het zogenoemde meer ogen- of ook wel duo-toezicht.

In het zwembad moet er controle zijn door vrijwilligers rondom het **gehele** zwembad.

Als leden het zwembad voortijdig verlaten moeten ze plaats nemen op de tribune vanwege het totale leden-overzicht.

De gedrags-/omgangsregels voor de vrijwilligers.

Er is een gezegde “We heten niet allemaal Jansen”. M.a.w. we zijn niet allemaal hetzelfde, een ieder heeft zijn eigen eigenschappen, positief en negatief, maar ook talenten. En toch moeten we elkaar gedragsregels opleggen, zoals

- het bezigen van normaal taalgebruik zowel verbaal als fysiek
- elkaar fatsoenlijk en gelijkwaardig behandelen, pesten uitsluiten en voorkomen, direct reageren
- geen discriminatie uiten naar afkomst, huidskleur, geloofsovertuiging of seksuele voorkeur
- letten op elkaars eigendommen, voorkomen van schade en diefstal
- overtredingen van gedragsregels opmerken, er direct een melding van maken
- aandacht schenken aan het gebruik van alcohol en/of drugs en/of meldingen doen daarvan
- aandacht hebben voor een gezond en veilig klimaat d.m.v. netheid en hygiëne
- pesten uitsluiten en voorkomen, reageer direct

Met betrekking tot ongewenste intimiteiten zijn er ook gedragsregels:

- de begeleider/vrijwilliger zorgt voor een veilige omgeving
- de waardigheid van betrokkenen niet aantasten
- geen eigen ingang creëren in andermans privéleven
- geen misbruik in andermans privéleven
- het gedrag van begeleider/vrijwilliger en eigen lusten zijn onverteerbaar
- seksuele handelingen zijn altijd ongeoorloofd
- gewenst is een duo-toezicht, geen relatiegevoelens, fysiek en/of verbaal contact
- geen beloningen/geschenken aannemen of geven voor (on)gewenste tegenprestaties

Vrijwilligers die iets van overschrijdend gedrag waarnemen gaan niet onderling hun mening naar elkaar ventileren maar e.e.a. wel melden aan de contactpersoon die **binnen** Anyam is aangesteld. Het bestuur wordt hierover ook in kennis gesteld.

Als grensoverschrijdend gedrag gesignaleerd wordt, worden maatregelen genomen:

- De betreffende persoon wordt op zijn gedrag aangesproken
- De vertrouwenspersoon wordt ingeschakeld
- Het bestuur van de vereniging wordt ingelicht
- Vastgelegd worden een sanctiebeleid en bepalingen
 - Schorsen
 - Melden bij registratiepunt

Het bestuur koppelt altijd het eindresultaat schriftelijk terug naar betrokkenen. Pas dan kan na een schorsing een herintreding volgen als actieve vrijwilliger.

Het aanstellen van een vertrouwenscontactpersoon (VCP).

De VCP is voor de sportclub het eerste aanspreekpunt voor iedereen die te maken heeft met seksuele intimidatie of ander ongewenst gedrag. Hij/zij is er voor de sporters, ouders, toeschouwers, vrijwilligers, bestuur en anderen. Deze persoon is een luisterend oor, raadgever en verwijst eventueel door naar geschikte hulp.

*Binnen Anyam wordt een persoon aangewezen die in eerste instantie een gemeld probleem kan proberen op te lossen. Als dat geen resultaat oplevert komt een **externe** VCP in beeld.*

“Kenmerken” van een VCP:

- sociaal, toegankelijk, oprecht, gezaghebbend, vertrouwend
- heeft levenservaring, affiniteit, is integer en evenwichtig
- neutraal en onafhankelijk

De naam en werkgever van de door Anyam gewenste externe VCP is bij het bestuur bekend. De interne VCP benadert namens de vereniging de externe VCP als die moet worden ingeschakeld om gezamenlijk de problemen te bespreken en te adviseren omtrent mogelijke oplossingen.

De procedure bij de aanstelling van vrijwilligers is de navolgende.

Anyam heeft de volgende belangrijke bespreekpunten samengesteld:

1. de kennismaking, wie hebben we voor ons, wat willen we samen bereiken etc. etc.
2. checken van referenties i.v.m. bezigheden in het verleden
3. in het bezit komen van een VOG kan via Anyam geregeld worden
4. het ondertekenen van de gedrags-/omgangsregels is een noodzaak maar ook een gedegen kennisname van het beleid van Anyam
5. eventueel checken bij Registratiesysteem Seksuele Intimidatie, indien (ernstig) wordt getwijfeld n.a.v. het gesprek en waarschuwingen van/door derden, dit is een voortijdige actie van het bestuur.

Als de gehele procedure gereed is dan krijgt de aanmelder de gewenste aanstelling als actieve vrijwilliger.

Het Registratiesysteem registreert plegers na een straf- of tuchtrechtelijke veroordeling voor een van tevoren vastgestelde periode.

Het vrijwilligersformulier geeft aan dat ze kennis hebben genomen van de gedrags-/omgangsregels die ze hebben ontvangen en gelezen. Het aanmeldingsformulier wordt ook ondertekend. Na 4 jaar volgt opnieuw een vastlegging vanwege eventuele veranderende situaties.

In het kort:

- 1. Erken dat mensen met een beperking risico's lopen**
- 2. Realiseer dat grensoverschrijdend gedrag in veel vormen voorkomt**
In de gehandicaptenzorg is veel aandacht voor seksueel grensoverschrijdend gedrag. Andere vormen krijgen meestal minder aandacht. Zoals psychisch grensoverschrijdend gedrag, verwaarlozing en onthouding van zorg, fysiek grensoverschrijdend gedrag, discriminatie, schenden van rechten en financieel en materieel misbruik.
- 3. Grensoverschrijdend gedrag kan overal voorkomen**
- 4. Zorg voor een open klimaat**
Dit is een klimaat waarin medewerkers, leidinggevendenden, ouders en leden op een laagdrempelige manier "niet pluis-gevoelens", dilemma's twijfels en angsten kunnen bespreken. Dit doen mensen meestal alleen als ze zich veilig voelen.
- 5. Luister naar mensen met een beperking**
Mensen met een beperking maken vaak meer mee dan ouders en begeleiders denken. Veel grensoverschrijdend gedrag blijft, als je er niet naar vraagt, onopgemerkt en gaat dus door.
- 6. Ken de risico's**
Vaak wordt gedacht dat grensoverschrijdend gedrag te wijten is aan één persoon. In werkelijkheid gaat het vaak om een complex samenspel van factoren, waardoor grensoverschrijdend gedrag voorkomt en blijft bestaan.
- 7. Verminder machtsverschillen**
Machtsverschillen liggen vaak aan de basis van grensoverschrijdend gedrag. Door machtsverschillen tussen mensen met een beperking en andere te minimaliseren, vermindert het risico op grensoverschrijdend gedrag. Soms zijn machtsverschillen onvermijdelijk. Ga er dan op een integere manier mee om.
- 8. Maak grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar, iemand moet de eerste zijn.**

Bespreekpunten:

1. Ledenlijst aanwezig vaker updaten evt. met foto en telefoonnummer bereikbaarheid. Telefoon in het bad-personeelshokje.
2. Alleen geregistreeerde ouders/begeleiders mee laten zwemmen. Anyam is eindverantwoordelijke. Opnemen in HHR?
3. Invoegen in het HHR, artikel 5, punt 6:
Uit het Grensoverschrijdend Gedrag document is een beleid ontstaan wat door iedereen die met Anyam is verbonden dient te worden gerespecteerd. Vrijwilligers tekenen een Vrijwilligersverklaring waarin in dit onderwerp ter sprake komt.
4. VCP
Het is moeilijk iemand te vinden met affiniteit van de doelgroep. Zeker als de persoon niet binnen de vereniging aanwezig is. Maar toch, ze zijn er wel. Bij Facet Ridderkerk zijn er medewerkers die de afdeling Karaat Mantelzorg bemensen. Daar zitten een paar deskundigen die met vele “soorten” mensen te maken (kunnen) hebben. Laten we daar ons verhaal kwijt en wacht af wat ze wel/niet voor ons kunnen betekenen. In ieder geval kunnen zij ons aanwijzingen geven en tips. We kunnen dus een gesprek aangaan met de directie van Facet en/of Terry Wisse en/of de Mantelzorgspecialistes.

Daarnaast is geopperd om een ouder/voogd van een gewezen lid als interne VCP te benaderen